

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Теорія літератури»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	спеціальність В11 Філологія спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Тип і назва освітньої програми	ОПП Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	кількість кредитів ЄКТС – 4, <i>денна форма навчання:</i> загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год, практичних занять – 24 год. форма семестрового контролю – залік <i>заочна форма навчання:</i> загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 4 год, практичних занять – 2 год. форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Сизоненко Наталія, к. філол. н., доцент, завідувач кафедри германської і української філології <i>контакти:</i> ауд. 456 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> nataliia.syzonenko@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/syzonenko-nataliya-mykolayivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	«Сучасна українська літературна мова», «Вступ до загального та германського мовознавства»
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

	<i>фахові:</i> ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу. ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
Програмні результати навчання	ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов (перша – англійська, друга – німецька), історію світової літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. ПР 13. Аналізувати й інтерпретувати твори світової художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі. ПР 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів. ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, уміння працювати в команді, брати на себе відповідальність, навички тайм-менеджменту.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
сформувати розуміння теоретико-методологічного контексту науки про літературу та систему філологічних знань з урахуванням сучасних підходів, новітніх напрямків та специфіки теорії літератури як галузі знань	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Теорія літератури як наука. Основні напрями зарубіжного літературознавства ХІХ – поч. ХХІ ст. Тема 2. Новітні напрями і течії у літературознавстві Тема 3. Художня література як вид мистецтва Тема 4. Художній образ і знак Тема 5. Проблеми форми і змісту в літературі Тема 6. Автор і читач Тема 7. Генерика і генологія літератури Тема 8. Літературний процес. Літературні напрями	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (проектування професійних ситуацій, інтерактивна дискусія, літературна дискусія), мультимедійні методи (використання	

мультимедійних презентацій, інтертекстуальна мапа, ментальна карта), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (тести, навчальні завдання, зокрема навчальні завдання для самостійного опрацювання), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені в Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал. Відповідно до п. 3.4.3 і 3.5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету . <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaprocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf> здобувачі вищої освіти мають право на повторне проходження контрольних заходів.

- щодо академічної доброчесності

Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Ресурси ІІІ дозволено використовувати під час підготовки медіапрезентацій. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

- щодо відвідування занять

Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproneformalnuosvitu.pdf>

- щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaprocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: підруч. / за наук. ред. Олександра Галича. Київ: Либідь, 2005. 488 с.
2. Горбань А. В. Теорія літератури : навч. посіб. Житомир : ЖДУ імені Івана Франка, 2020. 233 с.
3. Горболіс Л. М. Теорія літератури і методологічний дискурс: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. I: вид. 2-ге, доповнене. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2022. 249 с.
4. Короткий тематичний літературознавчий словник. Ч. IV: Напрями, школи, течії в теорії літератури : навчальний посібник ; 4-те вид. / уклала Галина Білик. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 128 с.
5. Ференц Н.С. Теорія літератури і основи естетики : навч. посіб. Київ : Знання, 2014. 511 с.

Допоміжні

1. Підопригора С. В. Українська експериментальна проза ХХ - початку ХХІ століть: «неможлива» література : автореф. дис. ... д-ра філол. наук : 10.01.01, 10.01.06 / Підопригора Світлана Володимирівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2019. 40 с.
2. Сизоненко Н. М. Індивідуально-авторські модифікації архетипів дому, бездомності, не-дому, антидому, дому-мрії в романі Василя Шевчука «Прощання з самим собою». *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка : Філологічні науки*. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2019. Вип. № 1 (89). С. 118–124.
3. Сизоненко Н. М. Перітекстові елементи роману Р. Іваничука «Черлене вино». *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка : Філологічні науки*. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2018. Вип. № 1 (87). С. 148–152.
4. Сизоненко Н. М. Сократівський діалог у повісті Василя Шевчука «Навчитель істини»: комунікативно-прагматична організація мовленнєвого жанру. *Філологічні студії : Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету : зб. наук. праць*. Вип. 16 / [редкол. : Ж. В. Колоїз (відп. ред.), П. І. Білоусенко, А. З. Брацкі та ін.]. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2017. С. 431–443.
5. Сизоненко Н. М. Цикл «Під вічним небом» В. Шевчука як метатекст. *Літературний процес: методологія, імена, тенденції: зб. наук. пр. (філол. науки)* / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка ; редкол.: О. Є. Бондарева, О. В. Єременко, С. О. Євтушенко, І. Р. Буніятова та ін. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. № 9. С. 152–157.
6. Ткаченко А. О. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. з гуманіт. спец. філологія, журналістика, літературна творчість / А. О. Ткаченко; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. 2-вид., випр. і доп. – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2003. 448 с.
7. Художній світ сучасної української літератури : навч. посіб. / Світлана Жила, Ольга Лілік. Чернігів : Десна Поліграф, 2017. 371 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України з віртуальною бібліографічною довідкою: <http://chl.kiev.ua>
2. Гундорова Т. Постколоніальний роман генераційної травми та постколоніальне читання на Сході Європи [URL:http://uamoderna.com/md/hundorova-postcolonial-novel-generational-trauma](http://uamoderna.com/md/hundorova-postcolonial-novel-generational-trauma)
<http://litera-ua.livejournal.com>
3. <https://vsiknygy.net.ua/>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 12 січня 2026 року № 11.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни Денна форма навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			
	Опитування	Виконання навчальних завдань	Виконання завдань самостійної роботи	Разом
Тема 1. Теорія літератури як наука. Основні напрями зарубіжного літературознавства XIX – XX ст.	1	4	5	10
Тема 2. Новітні напрями і течії у літературознавстві	1+1	4+4	5	15
Тема 3. Художня література як вид мистецтва	1	4	5	10
Тема 4. Художній образ і знак	1+1	4+4	5	15
Тема 5. Проблеми форми і змісту в літературі	1	4	5	10
Тема 6. Автор і читач	1	4	5	10
Тема 7. Генерика і генологія літератури	1+1	4+4	5	15
Тема 8. Літературний процес. Літературні напрями	1+1	4+4	5	15
Разом	12	48	40	100

Шкала та критерії оцінювання Опитування

Шкала оцінювання	Критерії оцінювання
1 бал	надано правильну відповідь стосовно поняття; зво знає й розуміє основні поняття, теорії та концепції теорії літератури, уміє застосовувати їх у професійній діяльності; знає й розуміє загальні властивості літератури як мистецтва слова.
0 балів	надано неправильні відповіді або відповіді на завдання не надано; зво не знає й не розуміє основні поняття, теорії та концепції теорії літератури, не уміє застосовувати їх у професійній діяльності; не знає й не розуміє загальні властивості літератури як мистецтва слова.

Шкала та критерії оцінювання виконання Навчальні завдання

Шкала оцінювання	Критерії оцінювання
4 бали	Практичне завдання виконано правильно; зво знає й розуміє основні поняття, теорії та концепції теорії літератури, уміє застосовувати їх у професійній діяльності; знає й розуміє загальні властивості літератури як мистецтва слова; уміє здійснювати літературознавчий аналіз

3 бали	Практичне завдання виконано правильно, допущено не більше двох помилок; зво частково знає й розуміє основні поняття, теорії та концепції теорії літератури, частково уміє застосовувати їх у професійній діяльності; частково знає й розуміє загальні властивості літератури як мистецтва слова; частково уміє здійснювати літературознавчий аналіз
1–2 бали	Практичне завдання виконано частково; допущено не більше п'яти помилок; зво недостатньо знає й розуміє основні поняття, теорії та концепції теорії літератури, недостатньо уміє застосовувати їх у професійній діяльності; недостатньо знає й розуміє загальні властивості літератури як мистецтва слова.
0 балів	Практичне завдання не виконано або виконано неправильно; допущено понад шість помилок; зво не знає й не розуміє основні поняття, теорії та концепції теорії літератури, не уміє застосовувати їх у професійній діяльності; не знає й не розуміє загальні властивості літератури як мистецтва слова; не уміє здійснювати літературознавчий аналіз

Шкала та критерії оцінювання

Завдання самостійної роботи

Шкала оцінювання	Критерії оцінювання
5 балів	Практичне завдання виконано правильно; зво знає й розуміє основні поняття, теорії та концепції теорії літератури, уміє застосовувати їх у професійній діяльності; знає й розуміє загальні властивості літератури як мистецтва слова; уміє здійснювати літературознавчий аналіз
3-4 бали	Практичне завдання виконано частково; допущено не більше трьох помилок; зво частково знає й розуміє основні поняття, теорії та концепції теорії літератури, частково уміє застосовувати їх у професійній діяльності; частково знає й розуміє загальні властивості літератури як мистецтва слова; частково уміє здійснювати літературознавчий аналіз
1-2 бали	Практичне завдання виконано частково; допущено не більше п'яти помилок; зво недостатньо знає й розуміє основні поняття, теорії та концепції теорії літератури, недостатньо уміє застосовувати їх у професійній діяльності; недостатньо знає й розуміє загальні властивості літератури як мистецтва слова.
0 балів	Практичне завдання не виконано або виконано неправильно; допущено понад шість помилок; зво не знає й не розуміє основні поняття, теорії та концепції теорії літератури, не уміє застосовувати їх у професійній діяльності; не знає й не розуміє загальні властивості літератури як мистецтва слова; не уміє здійснювати літературознавчий аналіз